

Birgitta Resvik

2017-01-10

Miljö- och Energidepartementet

 Er Referens  
M2016/0240/Ee

 Energienheten  
Lars Gullbrand  
115 77 STOCKHOLM

 Att: [m.registrator@regeringskansliet.se](mailto:m.registrator@regeringskansliet.se)  
Kopia: [m.remisser.registrator@regeringskansliet.se](mailto:m.remisser.registrator@regeringskansliet.se)

 Fortum Sverige AB  
115 77 Stockholm

### **Förslag till strategi för ökad användning av solel ( ER 2016:16) samt förslag till heltäckande solelstatistik ( ER 2016:20)**

Fortum vill ta tillfället i akt och lämna kommentarer på ovanstående rapport om föreslagen solelstrategi för Sverige.

#### **Solel en av de viktigaste teknikerna globalt sett**

Vi vill först konstatera att solel kommer bli en av de viktigaste teknikerna för framtidens elproduktion globalt sett. Redan idag är det den billigaste tekniken för nybyggnation av elproduktion i flera länder.

Fortum har egen erfarenhet av att bygga och driva större solcellsparkar i Indien, där vi för närvarande bygger två större anläggningar på 70 MW respektive över 100 MW. Bägge dessa anläggningar kommer att tas i drift under 2017.

Utvecklingen av tekniken med kringutrustning mm kommer till stor del ske i de länder där de storskaliga satsningar redan sker. Och detta äger i dagsläget rum i länder kring solbältet – dvs närmare ekvatorn – i jämförelse med här på norra hemisfären.

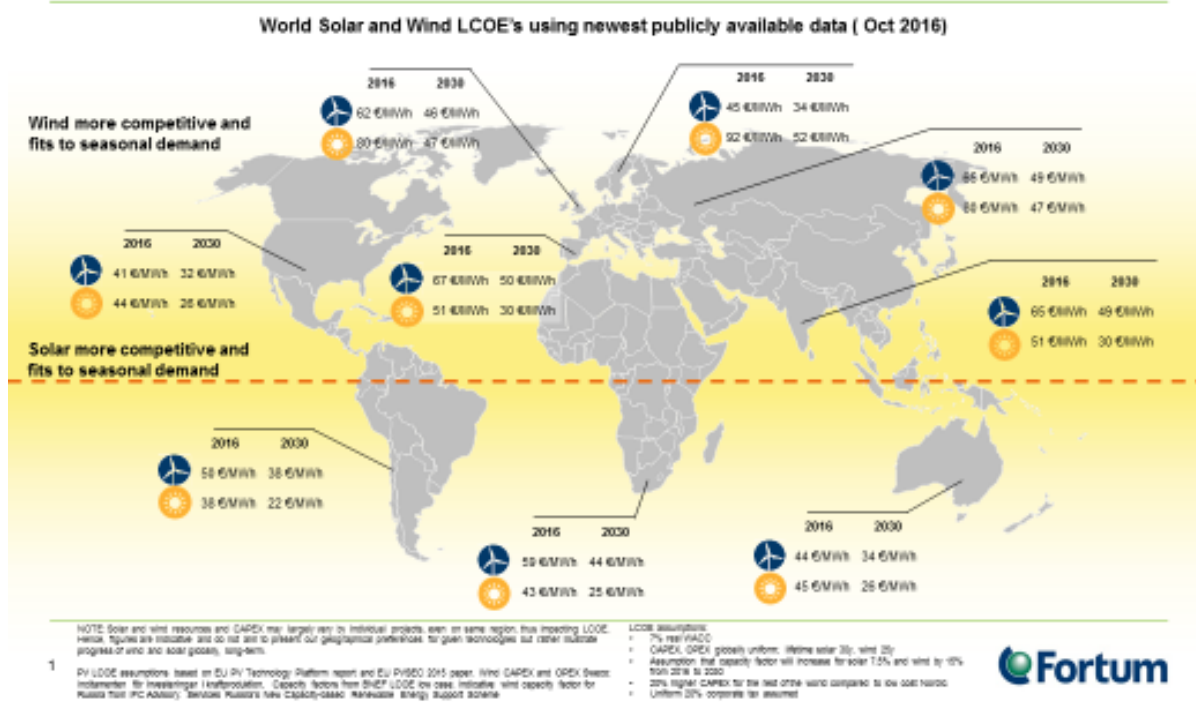
Soltimmarna är i princip det dubbla i dessa länder och därmed kommer priset på el att alltid vara högre för solel i norr jämfört med i länderna närmare ekvatorn. Samtidigt sker elproduktionen i dessa länder när efterfrågan är som störst, dvs det finns en samvariation mellan produktion och användning. Konkurrenssituationen för el från sol kommer bli en stor utmaning för Sverige på sikt, om vi inte kan utveckla vårt elsystemet och skapa konkurrensmöjligheter på annat sätt.

Nedan bild åskådliggör denna konkurrenssituation och samtidigt beskriver att vindkraft kommer att bli billigare i norr jämfört med flertalet länder i solbältet. Vi i Sverige bör därför värna om denna situationen. Vind- och vattenkraft utgör en konkurrenskraftig kombination som vi har möjlighet att utveckla på sikt i Norden.

Birgitta Resvik

2017-01-10

## Solar more competitive in the sunbelt, but wind cheapest in the North – sun will always be more expensive in North



### Skeptisk till storskaligt stöd och effektproblematiken negligeras i rapporten

Fortum är mot denna bakgrund kritisk till att satsa stora subventioner på att göra solet till en storskalig lösning för Sverige och är därför skeptisk till den volym solet, 7-14 TWh, som föreslås som mål i rapporten. Men att däremot solet har sin plats på bl a hus- och industritak och kan utgöra ett bra komplement i elsystemet råder inget tvivel om, framförallt genom att minska distributionsförlusterna. Många konsumenter vill ha kontroll och bidra till elproduktion och då ska detta självklart underlättas. Frågan är dock hur mycket av samhällets pengar som ska gå till solkraft, då det i det stora energisystemets perspektiv inte ”behövs” på sommartid.

För Sverige är utmaningen i första hand säsongvariationen och ur samhällets perspektiv är det denna utmaning som borde stödjas istället. Här kan stöd till batterier vara en väg att gå, då förskjutningar i effekttoppar kan bidra till situationen. Men även se till att kraftvärmeanläggningar har en framtid i Sverige.

Vi saknar ett resonemang kring detta i rapporten och vi anser att rapporten lättvindigt avfärdar effektproblematiken.

Birgitta Resvik

2017-01-10

### **Solel ska fortsatt ingå i elcertifikatsystemet**

Förslaget att solel ska hållas utanför elcertifikatsystemet anser vi vara felaktigt. Styrkan med elcertifikatsystemet är att det är teknikneutralt och detta har betonats i många sammanhang även från politiskt håll i jämförelse med andra stödsystem. Det vore fel att peka ut en teknik, som redan idag närmar sig marknaden på egna meriter genom de andra fördelar som solel har med minskad kostnad för elnät, ingen skatt för egenanvändning mm. Det handlar snarare om att säkerställa att det blir enkelt för små producenter att ta del av systemet, istället för att de exkluderas ifrån det. Det finns även aktörer på marknaden som kan underlätta detta.

### **Intjäningsförmågan lär bli låg under sommartid**

Vi vill även lyfta upp de rent elmarknadsmässiga aspekterna för storskalig satsning på solel som föreslås i rapporten, motsvarande 7 000-14 000MW. En solig sommardag skulle i princip hela effektbehovet i Sverige täckas av solel. Samtidigt finns stora mängder vindkraft installerad och exportmöjligheterna är begränsade. På marknaden skulle det ge upphov till mycket låga elpriser och i princip kannibaliserar den volatila kraften på sig själv och intjäningsförmågan blir mycket dålig de tider då solkraften producerar el. Långsiktigt undergräver detta intresset för investeringar.

Fortum är även undrande till varför inte Energimyndigheten har gjort modellkörningar kring detta för att spegla hur marknaden kan utvecklas. Detta skulle vara ett viktigt bidrag till konsekvensanalysen, som vi i övrigt betraktar som undermålig.

### **Gör om stödet till ett EnergiROT-avdrag**

Fortum ser att solel har en självklar plats i Sverige i mindre skala och kommer att vara intressant för villa- och andra fastighetsägare. Förslaget om ROT-avdrag kan därför vara ett sätt att förenkla administrationen kring investeringsstöd till solel, då reglerna för slutkund blir enklare och att kötid för investeringsstödet minskas eller elimineras. Men vi bedömer att det är viktigt att stödet följer marknadsutvecklingen och på sikt kan det avvecklas.

Man kan dock fundera på om det inte vore bättre med ett generellt energiROT-avdrag. Detta skulle möjliggöra för slutkund att göra den bästa energiinvesteringen som finns för den individuella situationen. Exempelvis så kan en energibesparande åtgärd alternativt ökad flexibilitet vara långt mycket mer fördelaktigt både för slutkund och för energisystemet som helhet än en solcell.

Framtida stöd bör oavsett utformas så att de som investerar i solpaneler också tjänar på att investera i batterilagring, då detta gynnar både prosumenten och elsystemet som helhet.

Birgitta Resvik

2017-01-10

**Innovationsklimatet måste gynnas**

Det finns även intressanta soltekniker som håller på att utvecklas i Sverige, varför det fortsatt är viktigt att skapa ett gott innovationsklimat så de kan utvecklas för den globala marknaden. Det kan då behövas projektstöd och demonstrationspengar, vilket bör finnas inom energiforskningsområdet för dessa produkter.

Slutligen vill Fortum poängtera att solceller kommer bli en av de viktigaste teknikerna för framtidens elproduktion globalt sett. Men konkurrensförutsättningarna gör att solceller har svårt att bli en storskalig lösning för Sverige. Sverige måste utveckla sitt energisystem utifrån våra betingelser och på så sätt skapa en gynnsam situation för vårt land.

Birgitta Resvik  
Vice President Public Affairs  
Fortum Sverige AB